

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De operibus solidæque devotionis exercitiis, quæ vel quotidie non
peraguntur, ves fusiore indigent explicatione, quomodo cum majori fructu
peragi possint

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Præfatio. Pro tribus Capitibus sequentibus.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54780)

& sic doctrina SS. PP. magis magisque paulatim tibi perspecta erit. Et si per annos aliquos tale studium continues adnotando omnia, ut jam dixi, in separatis libellis vel titulis, eâ paulatim imbueris scientiâ, quæ propriè cadit in Sacerdotem Dei altissimi, & vel maximè virum Apostolicæ professionis. Esset & similis occupatio dignissima pro Clerico, qui præter recitationem aut cantum horarum, & lectionem Sacri nil habet ulteriùs, quod vi officii agat. Tali sæpè videtur tempus per diem longum, & nescit, quo id fallere debeat. Utinam se tali, quæ maximè in eum cadit, occupatione sanctâ distineret. Imò nec abs re foret (cùm homines tales sæpè vel libros non habeant, ex quibus similia eruere possint, vel etiam non sat capacitatis ad ejusmodi præstanda) si quis alius præmansum talem cibum iis in os ingereret in quatuor partes divisum, & quatuor Breviarium partibus adaptatum. Leguntur enim horæ à multis per 20. 30. 40. annos, & sub finem æquè sunt ignorantes in intelligentia Scripturæ, notitia historię Ecclesiasticæ, SS. PP. ac controversiarum, &c. ac fuerunt sub initium, dum facti sunt Sacerdotes, vel Breviarium orare cœperunt.

P R Æ F A T I O.

Pro tribus Capitibus sequentibus.

STatim in titulo hujus tertiæ partis professus sum me velle tantùm agere de solidæ devoti-

nis exercitiis, adeoque, quid per ea intelligam, paulisper hinc explicandum est. Itaque

Primo. Devotiunculæ, & nescio quæ orationes sæpè inveniuntur in libris precum, nec ab Ecclesiâ, imò sæpè nec ab Autore horum librorum approbatæ aut primitis additæ, sed lucri gratiâ in secunda, tertia impressione à Typothetis adjunctæ, & ab hominibus vel indoctis vel malis adinventæ seu communicatæ. Ejusmodi libellorum examen & suppressio pertinet ad eos, quibus id vi officii incumbit. Ut ostendatur, genuinam Christi Ecclesiam sine ruga esse ac macula. Equidem, si aliqui hac in parte officio suo desint, aut libellos omnes sæpè superstitiosa continentis extirpare non possint, per hoc non desinit Romano Catholica Ecclesia vera esse Christi sponsa, quia non tantum non ejusmodi pestes reprobat, sed execratur, & excommunicationum fulminibus ferit. Dolendum tamen est ob Heterodoxos (qui nil avidius quærunt quàm occasionem indocto populo suo contemptum & aversionem erga Catholicam religionem inspirandi) quod quoad hæc ipsa non major sit attentio ac vigilantia. Tu, si sapi mi Lector, semper suspectas habe devotiunculas aut preces; ubi eas recitanti infallibilis promittitur securitas ab improvisa vel mala aut violenta morte, certitudo addicitur absconditos thesauros inveniendi, immunitatem ab his illis morbis impetrandi, pecora à quovis contagioso morbo & lupo, arbores, frumenta, olera, vites, &c. ab omni noxio acre, verme, muribus

præ-

præservandi, Dæmonem ex energumeno, le-
mures ex ædibus expellendi, præstigias, incen-
dia, damnaque à Magis ac Sagis causanda eva-
dendi. Demum nullis fide benedictionum &
adjurationum formulis, quæ in Missali Agenda
Rituali Romano non inveniuntur, aut aliunde
à Christi in terris Vicario sanctâque Romano-
Catholicâ Ecclesiâ positivè non sunt approbata.
Sicut ludit in humanis divina potentia rebus, ità
Dæmon in ejusmodi non approbatis ab Ecclesia
devotiunculis & superstitionibus. Qui illas pro-
pagant, vel sunt omninò hebetes, vel ex ma-
licia propria captant applausum simplicis po-
puli, ejusque nummos. Qui illas usurpant, pa-
riter auri aviditate aut alterius temporalis com-
modi infatuantur.

2do. Sunt multi devotarii & devotariæ, qui
statas per diem preces recitant, certas devotio-
nes exercent, imò integros precum libellos evol-
vunt. Interim ea, quæ propriè eorum offi-
cium, professio, status exigit, negligunt; suum
adorant criticium, aliasque indomitas affectio-
nes iræ, invidiæ, rancoris, superbiæ, &c. reti-
nent. Tu, si ejusmodi pœnitentes habes, &
vocationis tuæ est non tantùm proximorum sa-
lutem, sed & perfectionem promovere. Noli
animas tibi concreditas secundùm illarum præ-
cisè gustum ac beneplacitum tractare, in devo-
tiunculis per crebra alloquia vel litterulas in-
struere cum magna tua & illarum sæpè sensua-
litate, prætextu pietatis ac devotionis palliatâ.
Sed, ut virum Apostolicum gravem ac corda-

tum decet, semove operculum ab olla intus devotiunculis quidem bulliente, sed magis immoderatis animi motibus. Dedoce has illas sensualitates, passiones, propriique judicii pertinaciam, & perduc ad solidam perfectionis ac devotionis semitam atque exercitium.

3^{tiò}. Quotiescunque cogitatio morosa de solida devotione ac perfectione subit animum. Fator toties in me exurgere commiserationis & indignationis motus erga homines in genere utriusque sexûs, qui devoti sibi aut aliis esse videntur. Vah quàm nos decipit amor proprius, sui ipsius plus æquo æstimatio, cerebelli proprii pertinacia, & mendax virtutum color. Dum ipsa vitia, pravas inclinationes, & ex iis provenientes actiones pro virtutum ac devotionis actibus venum exponimus. Fodiamus altiùs, ut ad solidum tandem veniamus fundamentum. Nullam solidam devotionem habere potes sine solida virtute. Nullam solidam virtutem habes *primò*. Si habitum apud te non contraxerint actus virtutum theologiarum fidei, spei, caritatis. Si religio, quæ verum in- & externum debitum divinæ Majestati cultum complectitur, altas in te radices non fixerit. Quomodo jam ostendis veram fidem, spem, caritatem, religionem in Deum tuum? si visco terrenarum rerum irretitus, sensuali, ne dicam carnali erga has illas creaturas affectu agglutinatus, aut communitatis tuæ justò amantior, non laboras cum fervore pro Deo ejusque gloria ac fideli servitio in te & omnibus, in quibus potes, vel officii aut

vocationis causâ debes , re ipsâ implantando & amplificando. Si justus zelus te tabescere non faciat, hoc & à te & ab aliis negligi, in quo primarium solidæ devotionis exercitium situm est. Quid curo tuas devotiunculas ? si in principali hoc puncto deficis , & tepidus saltem es, si non frigidus. 2dò. Nullam solidam virtutem habes, si in lectione (quam Christus jam à tot annis tibi, cujuscunque demum sis statûs, inculcavit dicens : *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde*) adhuc es abecedarius. Sapiùs prò dolor videmus. Quòd illi, qui singularibus pascuntur devotiunculis, prolixas preces per diem fundunt , à consortio aliorum, honesto lusu aut recreatione abstinere tanquam homines de cælo lapsi, vel verbulo laceffiti ab æqualibus, vel justè correpti à superioribus flammis jaculentur & ignes. Quid curo tuas devotiunculas ? ostendas quod, cum solida devotio consistat in imitatione Christi, verè sis mitis ac mansuetus. Dein quòd sis *humilis corde*. Dum hæc verba perpendo, necessariò judicare debeo, veram & solidam devotionem inter mortales esse rarissimam. Nam primò rara teste Bernardo est *humilitas honorata* sive hominum applausibus, splendido officio, stemmati, rerum omnium affluentia conjuncta. 2dò etiam sub centone, inviliore statu aut officio, sub ipso paupertatis sive spontanæ sive coactæ pallio magna sæpè latet superbia. Uno verbo ubi sunt & quot sunt verè humiles corde ? contemnere se ipsum, sua verbis ac signis exterioribus parvi facere non est

artis. Sed dum vilipenderis ab aliis, humiliaris, vel etiam siue meritis siue immeritis reprehensionibus castigaris, confunderis, etiam scommatibus ac sarcasmis impeteris. Tunc enim verò ex his velut ex lydio lapide genuinæ humilitatis tuæ aurum probari deberet. Quæ, si tunc non appareat, non es *in corde* NB. humilis, & consequenter nec *in corde* devotus. Quòd quidem ex eo apparet luculentius. Quòd, si rem ad fundum perspicis, nullus homo se propriè loquendo humiliare, siue *infra id*, quod est, se abjicere possit utpote pulvis, cinis, saccus vermium ac stercoreum, nihilum ex parte sui esse naturalis, nihilum ex parte gratiæ & donorum supernaturalium, & per peccata sua in infinitam quasi nihilitatis ac miseræ abyssum præcipitatus. Solus ergo Deus juxta sanam Scripturæ sensum *humiliavit semetipsum* abjiciens se *infra id*, quod est, *formam servi accipiens, & habitum inventus ut homo*. Et sicut incomprehensibile est istud mysterium, ita propriè illud expressit Apostolus ad Philipp. 2. his duobus verbis, *exinanivit semetipsum*. Quia verbum divinum assumendo naturam humanam, infinitum finito siue nihilo respectu Dei sibi uniens quasi se annihilavit. Unde, quæ exinde secuta sunt, hoc *semel* factò non ita stupenda sunt. Quòd scilicet ut pauper, inter homines contemptibilis vivere, & in infami cruce mori voluerit. Quid tibi videtur inflate Thraso? cum inter te & vilissimum terræ vermiculum magna sit differentia, si talis vermis, te eidem uniendo,

do, fieres. An non videretur, quòd te exinanivisses aut annihilasses? & tamen talis infinita distantia non est inter te & vermem ac est inter Deum & hominem. Quòd jam Joan. i. dicatur: *Verbum Caro factum est.* Inde patet, quòd Deus non tantum animam hominis, juxta quam est imago Dei & Angelis similis, sed & carnem seu corpus, quod cum bestiis homini commune est, assumpserit. Et adhuc plus exinanitionis inde elucet, quòd non voluerit hominis perfecti, sicut Adam creatus est, naturam assumere, sed in ventre Virginis novem mensibus concludi, infantilibus miseris subjici, nec nasci velut nobilis aut Princeps hujus mundi, sed tanquam pauper instar miseri servi aut mancipii, pro quo non erat locus in diversorio sed diruto stabulo inter bovem & asinum. Ecce hic Deus ita se annihilans, exinaniniens, humilians inclamat tibi mi Devotionarie, ut sis *corde humilis.* Strictè loquendo, ut jam dixi, non potes te humiliare, sive exinanire sive abjicere te infra id, quod es ex essentia tua, & quòd te abjecisti per peccata tua. Ergo ut ostendas solidam aliquam devotionem, saltem lectionem Christi de humilitate ejus imitanda sic accipe, & in praxin redige. Ut eum imiteris in genuina erga Deum & homines subjectione, ut omnem in animo fastum & pharisaicam ac affectatam declines humilitatem, & etiam ex exterioribus alii prudentes colligere possint, quòd tibi cordi sit illud S. Hieron. *Magna Philosophia argumentum est honores negligere, laudem non affectare.* Examina

te hinc, & totum discute, quousque deveneris in hac cordis humilitate.

Quid jam dicam de virtutibus aliis? sine quibus iterum nulla solida potest consistere devotio. Non loquor hinc de habitibus supernaturalibus sive nobilissimarum virtutum unâ cum gratia sanctificante à Deo infusarum comitatu, dum à peccato originali per baptismum, ab actualibus per genuinam pœnitentiam homo abluatur. Sermo in præsentiarum est de exercitiis & frequentatis tot virtutum actibus, qui nomen tibi apud Deum & homines conciliare possint, quòd sis homo revera virtuosus. Jam ad rem. Virtus ergo taliter accepta non consistit in uno alterove actu, sed in habitu aut facilitate tali per repetitos actus acquisitâ. Ut, quemadmodum cytharædus quocunque tempore interpellatus cum summa velocitate ac facilitate pulsat artificiosè cytharam, ità tu in omni, quæ se offert, occasione sine lucta, difficultate mox hunc mox illum corde, verbo, opere virtutis actum promptè alacriterque elicias. An jam hâc occasione datâ ostendis? quòd in domo virtutum habites. Aut an non potiùs, oblatâ occasione virtutem temperantiæ fraternæ caritatis &c. lædendi, mox contra eam impingis? vide ergo mi superficialis devotionarie, quàm justam habeas causam sæpiùs illam Ecclesiæ collectam ingeminandi. *Deus, qui conspicis omni nos virtute destitui, interius exteriusque custodi, &c.* Plura de hac mat. V. p. 1. animad. 7. à pag. 101. Si ergo solidæ te vis dare devotioni, qui toties modum in ea proficien-

ciendi instar devotulæ (quæ ideo cret ius allo-
quium aut litterarum commercium à suo petit
Confessario) edoceri cupis. Conare virtutes
acquirere per crebrum earundem exercitium.
Præsto tibi est divina gratia, præsto sunt per exa-
men particulare, generale, Sacramentorum
usum, &c. tot media. Interim etiam

1to. Solidæ devotionis, quæ virtutes gene-
rant, exercitia sunt, quæ attuli in p. 1. hujus
Vade mecum de quotidianis operibus ritè pera-
gendis. Et in p. 2. de crebris mentis in Deum
elevationibus. Solida quoque sunt, quæ in
hac p. 3. quatuor jam Capitibus de meditatione,
Confessione, Sacro, horis Canonicis ritè per-
solvendis pertractavi. Et solidæ sunt devotio-
nis exercitia, quæ porrò in tribus sequentibus
Capitibus pertractabo. Qualia sunt 1mo. De-
votus cultus erga Deum Eucharisticum, vitam,
passionem ac mortem Christi. 2do. Debitus &
constans *Latria* cultus erga SS. Trinitatem, cu-
jus fruitio finis est noster ultimus. *Hyperdulia*
erga Deiparam Virginem, *Dulia* erga Angelos
& Sanctos. Affatim pabuli inveniet in his Ca-
pitibus devotæ orationis sive vocalis sive men-
talis amator, ut neque in uno neque in altero
deesse videar. 3to. Præter opera misericordiæ
corporalia constans erga animas in purgatorio
detentas commiseratio in vario pietatis genere,
sicut & spiritualia erga vivos indigentes mise-
ricordiæ opera. 4to. Demum quotidiana, dum
sanus es, & singularis ac propior, dum mor-
bo periculoso infestaris, ad mortem piè obe-
undam

undam præparatio. Cuncta hæc esse solida,
 & sæculari cuivis, dein Clericis, Sacerdotibus,
 religiosis & devotioni deditis congruentem
 complecti devotionem, imò optima esse ad sa-
 lutem æternam adipiscendam adminicula, præ-
 destinationisque ad cælestem gloriam argu-
 menta, optimè novit, qui fuit nequam ab
 initio, juratus generis humani hostis Caco-
 dæmon. Hinc ut devotiones ejusmodi soli-
 das funditus extirparet, tot hæreses contra
 SS. Trinitatis Mysterium, humanitatem, Di-
 vinitatem Christi, ejusque in Eucharistia præ-
 sentiam, contra cultum Deiparæ Virginis &
 Sanctorum, aliasque Catholicæ fidei verita-
 tes de purgatorio, bonorum operum necessi-
 tate, utilitate, &c. in orbem invexit. Et quos
 ejusmodi peste contaminare non potest, iis
 mortis oblivionem instillare conatur. Et ne
 eam aliquando infelicem fore metuant, de-
 mentat eos devotiunculis, quas obiens à su-
 bitanea malaque morte, si Superis placet,
 certò certius liberandus sit. Contra has tech-
 nas se præmunire, & securis ac soli-
 dis à Deo datis mediis gnaviter ac
 ferventer uti quis
 debet.

